

ฉบับที่ 48/2564

วันที่ 29 ตุลาคม 2564

ฐานะการคลังของรัฐบาล ปีงบประมาณ 2564

นายพรชัย สุริยะเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กันยายน 2564) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้นจำนวน 2,441,464 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 3,208,653 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 736,392 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 588,747 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ปีงบประมาณ 2564

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	2,441,464	2,344,494	96,970	4.1
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	3,208,653	3,168,730	39,923	1.3
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,012,156	2,943,860	68,296	2.3
2.2 รายจ่ายปีก่อน	196,497	224,870	(28,373)	(12.6)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(767,189)	(824,236)	57,047	6.9
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	47,440	99,270	(51,830)	(52.2)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(719,749)	(724,966)	5,217	0.7
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	736,392	784,115	(47,723)	(6.1)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	16,643	59,149	(42,506)	(71.9)
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	588,747	572,104	16,643	2.9

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนกันยายน 2564
และในปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กันยายน 2564)

ในเดือนกันยายน 2564 รัฐบาลเกินดุลเงินสด จำนวน 28,223 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 8,782 ล้านบาท และเป็นการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 37,005 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2564 มีจำนวน 588,747 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนกันยายน 2564

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 293,941 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 23,560 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 8.7) โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรสูงกว่าปีก่อนหน้า เป็นสำคัญ เป็นผลจากภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าเป็นหลัก

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 302,723 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 19,662 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 6.1) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 279,773 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 4.3 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 22,950 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 23.4 (ตารางที่ 1) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 211,730 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 0.04 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 68,043 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 15.6 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงกลาโหม และกระทรวงมหาดไทย เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 17,652 ล้านบาท รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 8,301 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 7,101 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 7,002 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 6,687 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 5,801 ล้านบาท และเงินอุดหนุนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4,814 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนกันยายน 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกันยายน		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	279,773	292,411	(12,638)	(4.3)
1.1 รายจ่ายประจำ	211,730	211,823	(93)	(0.04)
1.2 รายจ่ายลงทุน	68,043	80,588	(12,545)	(15.6)
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	22,950	29,974	(7,024)	(23.4)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	302,723	322,385	(19,662)	(6.1)

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนกันยายน 2564 เกิดดุลจำนวน 28,223 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 8,782 ล้านบาท และการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 37,005 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 10 - 12 จำนวน 31,000 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลจำนวน 61,182 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังหักชดเชยการขาดดุล) เกิดดุล จำนวน 89,405 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 588,747 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนกันยายน 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนกันยายน		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	293,941	270,381	23,560	8.7
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	302,723	322,385	(19,662)	(6.1)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	279,773	292,411	(12,638)	(4.3)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	22,950	29,974	(7,024)	(23.4)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(8,782)	(52,004)	43,222	83.1
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	37,005	77,284	(40,279)	(52.1)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	28,223	25,280	2,943	11.6
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	61,182	190,973	(129,791)	(68.0)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	89,405	216,253	(126,848)	(58.7)
8. เงินคงคลังต้นงวด	499,342	355,851	143,491	40.3
9. เงินคงคลังปลายงวด	588,747	572,104	16,643	2.9

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. ฐานะการคลัง ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - กันยายน 2564)

2.1 รายได้นำส่งคลัง รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 2,441,464 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 96,970 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.1) โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรสูงกว่าปีก่อนหน้าเป็นสำคัญ เนื่องจากในปีงบประมาณ 2563 มีการขยายเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลออกไปจนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2563 ส่งผลให้รายได้นำส่งหล่นมาในปีงบประมาณ 2564 ประกอบกับการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรสูงกว่าปีก่อนหน้าเป็นสำคัญ โดยเป็นผลจากภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าเป็นหลัก

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 3,208,653 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 39,923 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.3) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 3,012,156 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 91.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,285,962 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 2.3 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 196,497 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 12.6 (ตารางที่ 3) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 2,583,799 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 96.4 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,681,654 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 0.3 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงการคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน และกระทรวงสาธารณสุข เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 428,357 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 70.9 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 604,308 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 16.4 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐวิสาหกิจ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 243,185 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 196,092 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 217,221 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 103,446 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 102,859 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 87,943 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 82,037 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 86,228 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 63,611 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 53,984 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 42,061 ล้านบาท และเงินอุดหนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 39,418 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ปีงบประมาณ 2564

(ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,012,156	2,943,860	68,296	2.3
1.1 รายจ่ายประจำ	2,583,799	2,575,944	7,855	0.3
1.2 รายจ่ายลงทุน	428,357	367,916	60,441	16.4
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	196,497	224,870	(28,373)	(12.6)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,208,653	3,168,730	39,923	1.3

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 719,749 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 767,189 ล้านบาท และเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 47,440 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 34,357 ล้านบาท และเงินฝากกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก สุทธิ จำนวน 29,871 ล้านบาท ทั้งนี้ มีการถอนเงินฝากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง สุทธิ จำนวน 19,190 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลจำนวน 736,392 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 16,643 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 588,747 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	2,441,464	2,344,494	96,970	4.1
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	3,208,653	3,168,730	39,923	1.3
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,012,156	2,943,860	68,296	2.3
2.2 รายจ่ายปีก่อน	196,497	224,870	(28,373)	(12.6)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(767,189)	(824,236)	57,047	6.9
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	47,440	99,270	(51,830)	(52.2)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(719,749)	(724,966)	5,217	0.7
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	736,392	784,115	(47,723)	(6.1)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	16,643	59,149	(42,506)	(71.9)
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	588,747	572,104	16,643	2.9

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556